

farne end de, som have gjort Tjeneste uden at faae noget vederlag derfor, hører til de mange Tilfældigheder, som ikke kunne undgaaes ved nogen Lov. Hvad min høitærede Sidemand har udtalt, maa vistnok grunde sig paa en Misforstaaelse af, hvad jeg har yttret. Jeg har kun paaberaabt mig Lodtrækningen for, at Udskrivningsloven i Almindelighed var lagt an paa Lighed for Loven, men ikke for at Lovens Anvendelse altid skulde blive lige gunstig for Alle. Jeg troer iøvrigt, at denne Gjenskab er, med Hensyn til Staten, af meget ringe Betydning. Den Tjeneste, man vil komme til at faa, hvis man ikke vil inddrage de omhandlede Individuer under anden Krigstjeneste end den, de ved Stillingen have paataget sig, vil være yderst ubetydelig, og jeg for min Part har derfor større Tilbøielighed til, at man skulde vise den størst mulige Liberalitet imod dem, end til at gjøre en Ret gjældende mod dem, som dog forekommer mig at være noget problematisk.

Susitsministeren: At Stillingen, da den foregik, var lovlig, kan vistnok ikke lades ude af Betragtning; men jeg troer, at man har taget tilstrækkeligt Hensyn dertil, idet man har eftergivet en vis Deel af den Tjeneste, som man vistnok kunde være besejlet til at fordre af dem. Det er vistnok ogsaa sandt, at ikke Alle, som have ladet sig stille, have gjort det alene af Hensyn til Penge, men tildeels af Begjæring eller paa Grund af Venstabs- og Familieforhold; men i saa Henseende kan der ikke gjøres nogen Forskiel, man maa have en Regel for Alle, uden Hensyn til hvilke deres Motiver have været, og det maa dog ogsaa antages, at en stor Mængde af disse 300 Individuer, hvorom der er Spørgsmaal, have taget Hensyn til de store Stillingssummer, som vare at opnaae under Krigen. Den høitærede 5te Landstingsmand for Kjøbenhavn (Orsted) har ogsaa bemærket, at den Omstændighed, at vedkommende Stillingsmand ikke kunde behandles til Udskrivning paa den Tid, han stod for Tour til Udskrivning, burde medføre, at han nu fritoges for Tjeneste efter Børnepligtsloven; men jeg troer ikke, at denne Omstændighed kan medføre nogen lovlig Grund til at fritage ham derfor, med mindre der blev givet en ny Lov

herom. Thi der er andre Omstændigheder, som kunne hindre de Børnepligtige fra at behandles til Udskrivning paa den Tid, de almindeligvis skulde det, nemlig, naar de vare 22 Aar gamle, uden at de derfor fritages for Børnepligten eller faae nogen Afkortning i den; jeg vil ikke tale om saadanne Omstændigheder, som tildeels kunne tilregnes de Vedkommende selv, saaledes f. Ex. naar En har været udenlands, i hvilket Tilfælde han, naar han kommer tilbage, maa afsjene hele sin Børnepligt, ligesom den, der har udsat det til sit 25de Aar, maa opfylde sin Børnepligt, uagtet den i disse Tilfælde bliver mere besværlig for ham. Men dersom En har været saa uheldig, at han er været langsomt, saa at han ikke ved sit 22de Aar har den tilstrækkelige Væxt, og derfor først senere udskrives, da maa han i en høiere Alder begynde sin Tjeneste, som derved bliver mere besværlig for ham. Man behandler altsaa Stillingsmanden til Udskrivning, saasnart Omstændighederne tillade det, og man lader det da komme ham til gode, at Stillingen var lovlig, ved at afforte Noget i den Tid, han ellers skulde tjene. Jeg troer saaledes, at man har søgt at behandle disse Individuer efter Billigheds Hensyn, saavidt det har ladet sig gjøre.

Ordføreren: Jeg skal blot tillade mig at bemærke, at de Personer, som her omtales, udgjøre Noget over 300, og af disse er der stillet i 1848 200 og i 1849 106; det er altsaa en meget stor Deel deraf. At disse Stillingsmænd ikke have paataget sig Forpligtelsen midt under Krigen alene af Venstabs eller Familieforhold, troer jeg, fremgaaer klart af det Forhold, hvori de staae til de øvrige Stillingsmænd. Naar det fremdeles er blevet inhæret, at de Pligter, som nu skulle paalægges de Stillingsmænd, som her ere under Omtale, vilde blive for byrdefulde med Hensyn til deres hele Forhold, skal jeg gjentage, at jeg ikke troer, at de kunne gjøres lettere eller indskrænkes, uden at man vil komme til at forurrette de Andre, og derfor skulde jeg fremdeles anbefale, at man bliver staende ved Lovudkastet, saaledes som det foreligger.

Da Ingen videre ønskede at ytre sig, gik man over til Afstemning over Sagen.